

Vinmonopolet besluttet å stryke 3230101 Amundsen V.S. fra basisutvalget på bakgrunn av at produktet ikke kom innenfor det styringstall som krevdes for den aktuelle produktgruppen. Nemnda kom til at klagen ikke kunne føre frem. Salgsmålingen som danner grunnlaget for strykningsbeslutningen hadde vært gjennomført iht. regelverket, og det forelå ingen opplysninger som tilsa at grossistene hadde vært forskjellsbehandlet. Fraværet av rapporten "Solgte liter per variant" i første del av 2011 har ikke hatt slike konsekvenser som klager anfører i sin klage ettersom Vinmonopolet i samme periode publiserte rangeringsrapporter månedlig.

År 2011 den 25. mai ble det holdt møte i nemnd for prøving av AS Vinmonopolets beslutninger om innkjøp mv.

Til stede: Advokat Grethe Gullhaug (leder), kommunaldirektør Nils Holm, siviløkonom Else Frislid og advokat Odd Anders Nilsen.

Sak 7/2011: Klage fra Interbev AS på beslutning om å stryke produktet Amundsen V.S med varenummer 3230101 fra basisutvalget.

Nemnda traff slik

avgjørelse:

1. Amundsen V.S. ble lansert i bestillingsutvalget i september 1999, og deretter lansert i testutvalget i september 2003. Etter endt testperiode ble produktet i april 2004 overført til basisutvalget og har vært der side. Produktet har vært plassert i produktgruppen cognac, segment 2. Styringstallet for denne produktgruppen er 23.

2. Klager ble i brev av 28. mars 2011 varslet om at Amundsen V.S ville bli strøket fra basisutvalget på bakgrunn av at produktet ikke kom innenfor det styringstall som krevdes for den aktuelle produktgruppen.

Grunnlaget for strykningsbeslutningen er salgsmålinger foretatt i Vinmonopolets butikker, kategori 6 og 7, i perioden 1. september 2010 til 28. februar 2011, jf. innkjøpsforskriften § 2-2, annet ledd. Denne bestemmelsen slår fast at basisutvalget inndeles i produktgrupper, og at det for hver gruppe fastsettes et maksimalt antall produkter. Det følger videre av samme bestemmelse at "(p)roduktgruppene skal bestå av produktene med høyest salgsvolum på landsbasis målt i en nærmere bestemt periode" og at "(d)ersom et produkt ikke har solgt tilstrekkelig til å opprettholde plassen i produktgruppen, skal videre innkjøp av produktet stanses."

I forskriftens § 2-2, tredje ledd slås det deretter fast at "(p)roduktgruppenes antall, størrelse og målegrunnlag for salgsvolum fastsettes av Vinmonopolet ut fra hensynet til markedstilpasning, effektiv konkurranse og størrelsen av basisutvalget"

Vinmonopolets innkjøpsreglement regulerer de nærmere reglene om strykning. Punkt 1.4 slår fast at det for hver produktgruppe skal fastsettes et nærmere styringstall. Punkt 3.1, som omhandler måling av salgsvolum i basisutvalget, slår fast at produkter som ikke oppnår en rangering innenfor det forhåndsfastsatte styringstallet innenfor en måleperiode på 6 måneder, samt produkter som har solgt mindre enn 270 liter i måleperioden, skal strykes.

3. De gjennomførte salgsmålingene viste at klagers produkt ble rangert som nr. 24.

4. Interbev AS fremsatte klage den 4. april 2011. Klagen er fremsatt rettidig.

Klager gjør gjeldende at beslutningen om strykning bør omgjøres på bakgrunn av manglende salgsrapporter fra Vinmonopolet i 2011. Klager underbygger sitt standpunkt med at strykningen kunne blitt forutsett og forhindret fra klagers side dersom rapporter om "solgte liter pr. variant" hadde vært tilgjengelige med indikasjon på salgsutviklingen i forholdet til øvrige produkter i samme kategori. Det anføres at fraværet av salgsrapporter i 2011 har medført at klager ikke har kunnet forutse eller treffe mulige tiltak for å forhindre en strykning.

Vinmonopolet fastholder beslutningen om strykning. Beslutningen er truffet i medhold av innkjøpsforskriften § 2-2, annet ledd.

Grunnlag for strykninger og overføringer i Vinmonopolet er rangeringsrapporten.

Innkjøpsreglementes pkt. 3.1 tredje avsnitt sier:

Måling og rangering av salgsvolum for et produkt mot styringstallet for produktgruppen skjer hver 2. måned, basert på foregående 6 måneders salgsvolum. Produkter som ikke oppnår en rangering innenfor styringstallet for produktgruppen, samt produkter som har solgt mindre enn 270 liter i måleperioden, strykes(...).

Ved måling av salgsvolum medregnes ikke den andel av et kjøp som overstiger 36 helflasker per merke. Administrerende direktør kan fastsette et høyere antall helflasker per merke for en, flere eller andre produktgrupper eller prissegmenter.

Generelle innkjøpsbetingelser for AS Vinmonopolet (Grossistavtalen) pkt. 1.7 sier:

Statistiske opplysninger. Vinmonopolet forplikter å gi grossistene tilgang til generell statistikk etter nærmere retningslinjer.

Det er rangeringsrapporten som til en hver tid viser konkurranseforholdet og rangeringen av produkter per varegruppe og prissegment. Denne rapporten har vært publisert i leverandørportalen som normalt hver måned. Rangeringsrapporten viser salg i Vinmonopolets butikker i kategori 6 og 7, dvs. de butikker som danner grunnlaget for alle beslutninger vedrørende strykninger i basis- og testutvalgene samt overføring fra test- og bestillingsutvalget til basisutvalget.

Gjennom Leverandørportalen kan grossisten hente salgsrapporter og salgstall. Videre lager Vinmonopolet rapporten "Solgte liter per variant", som viser salg i alle butikker på landsbasis. Dette er generell statistikk, og en service fra Vinmonopolets side. Det er ingen sammenheng mellom strykning og den generelle statistikken. Det er korrekt at Vinmonopolet ikke publiserte rapporten "Solgte liter per variant" i januar og februar 2011. Første rapport for

2011 forelå først i april grunnet tekniske problemer med å overføre enkelte statistiske kjennetegn knyttet til produktene fra grunndatasystemet til datavarehuset. Fraværet av rapporter i denne første delen av 2011 har vært likt for alle grossister.

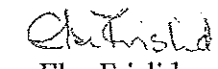
For øvrig har Interbrev fått det nødvendige grunnlag for sine vurderinger, ved at de har fått den statistikk på markedsetterspørselen de etterspør gjennom rangeringsrapportene.

Nemnda har enstemmig kommet til at klagen ikke kan føre frem. Salgsmålingen som danner grunnlaget for strykningsbeslutningen har vært gjennomført iht. regelverket, og det foreligger ingen opplysninger som tilsier at grossistene har vært forskjellsbehandlet. Nemnda kan ikke se at fraværet av rapporten "Solgte liter per variant" i første del av 2011 har hatt slike konsekvenser som klager anfører i sin klage ettersom Vinmonopolet i samme periode har publisert rangeringsrapporter månedlig.

Slutning:

Klagen tas ikke til følge

Nils Holm

Grethe Gullhaug

Else Frislid

Odd Anders Nilsen